ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2018/HC-JC/02
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**

* **ނަން:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* **ދާއިމީ އެޑްރެސް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* **އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:** -
* **މިހާރު އެޑްރެސް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:**

* **ނަން:** [illegible]
* **ދާއިމީ އެޑްރެސް:** [illegible]
* **އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:** A214186
* **މިހާރު އެޑްރެސް:** [illegible]

- **ހުށަހެޅި ތާރީޚު:** 10 ރަޖަބު 1437 / 17 އޭޕްރީލް 2016
* **ނިންމި ތާރީޚު:** 21 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1440 / 26 ފެބުރުއަރީ 2019

- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 07/M7C/2016
- **ނިންމި ކޯޓު:** [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ޝަރީޢަތުގެ ބާވަތް:** ޖިނާއީ
- **ފެށި ތާރީޚު:** 01-03-2016 * **ނިންމި ތާރީޚު:** 28-03-2016
- **ޝަރީޢަތް ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޢުލޫމާތު**

ފަނޑިޔާރު [illegible] ފަނޑިޔާރު [illegible] ފަނޑިޔާރު [illegible]

(ރިޔާސަތު)

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ނިލަންދޫއަތޮޅު ދެކުނުބުރި މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމަކީ ނިޔާއީ ޙުކުމެއްކަން ކަނޑައަޅުއްވުމަށްޓަކައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ.

މި މައްސަލާގައި އިސްތިޢުނާފު ޢަރުޟުވާ ފަރާތަކީ ދ.މާއެނބޫދޫ/ ދިލްވަރު، މުޙައްމަދު ސަޢީދާ އެވެ.

• ޝަރީޢަތުން ނިންމުމަށް:

-01 ނިލަންދޫ އަތޮޅު ދެކުނުބުރި މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި 04 މާރިޗު 2015 ވަނަ ދުވަހު 9:58 އެއްކަންހާއިރު ދ.އަތޮޅު މާއެނބޫދޫގައި ވާފައިވާ ހިރިނދުބާއްޗާ (ނަރަދު ނިރީވަލާ) އަށް މައްސަލާ ސަރިބާގެ ކޮރީގެ ހިރިމާގެ ރ.ބިންގަނޑަށް، ފިލުވަ ދަސްކޮށް މުޙައްމަދު އާއިލާ ޖިނާއީ ކުރުމުގެ ސަލާމަތް ލިބުން ކުށްޖެހިއްޖެކަމަށް ބުނެ، ޖިނާގެ ކަރަދު މައްސަލާ ސަރިބާ އިއްޒަތްތެރިކަމާއިއޭ، މައްސަލާ ސަރިބާގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާ ބެލުން މައްސަލައެއްކަމާއި،

އެދޭނެއެއް ބަދަލުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމުގައި، "ދާންވާރު މިމައްސަލައަކީ ލިބިފައިވާ ބައްޔަށްވުމާއި ޝަރީޢަތުން ނިންމުމަށްގެ މައްޗަށް ދިޔައިރުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިނުމުން މައްސަލާ ސަރިބާ 04 މާރިޗު 2015 ދުވަހު 9:58 އެއްކަންހާއިރު ވާފައިވާ ހިރިނދުބާއްޗާއަށް މައްސަލާ ސަރިބާ ޖިނާއީކުރުމުގެ ސަލާމަތް ލިބުން ކުށްޖެހިއްޖެކަމަށް ބުނެ ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރައްވާފައިވާއިރު، 4 މާރިޗު 2015 ދުވަހު 9:58 އެއްކަންހާއިރު މައްސަލާ ވާއި ހިރިނދު ކުއްޖާއަށް މައްސަލާ ރ.ބިންގަނޑަށް ފިލުވަ ދަސްކޮށް މުޙައްމަދު އާއިލާ ޖިނާއީ ކުރުމުގެ ސަލާމަތް ލިބުން ކުށްޖެހިއްޖެކަމަށް މައްސަލާ މި ސަރިބާއަށްވުމާއި އިއްޒަތްތެރިކަމާއިއޭ، ޖިނާއީ އަދަބުގެ ގާނޫނު އެއީ ގާނޫނު އަންގާފައި ނަންބަރު 17/2014 (ޕީނަލްކޯޑުގެ

[illegible])ގެ 27 ވަނަ މާއްދާއާއި [illegible] 100 (އެއްސަތޭކަ) [illegible] [illegible] ﷲ [illegible]

-02 [illegible] 07/M7C/2016

[illegible] 03 [illegible]

- [illegible] 07/M7C/2016 [illegible]
- [illegible] 07/M7C/2016 [illegible]
- [illegible] 07/M7C/2016 [illegible] 100 [illegible]

-03 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މިޤަޟިއްޔާއާއި ގުޅިގެން ނިލަންދެ އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ ސައްޙަކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި އެނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި [illegible] ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

-3.1 ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި، 4 މާރިޗު 2015 ދުވަހު 9:58 [illegible] [illegible] [illegible] ވިއިރު ފިރިހެން [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2014 ([illegible] [illegible] [illegible]) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] 100 ([illegible]) [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނިލަންދެއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ޙުކުމްކުރެވިފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

-3.2 ދެވަނަ ކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible]، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] [illegible] ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ފުރުޞަތު ދިފާޢުވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް، ފޯނާއި ވަޔަރލެސްގެ އޮޑިއޯރެކޯޑާއި ނުވަތަ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެދިފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާކަމާއި އަދި ނިލަންދޫއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކުޑަހުވަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ގެ ޤަޟިއްޔާ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގައި އެ ކޯޓުގެ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ސަމާލުކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއް ލިބުމުގެ ޙައްޤު އަނިޔާވެފައިވާކަމަށެވެ.

-3.3 ތިންވަނަ ނުކުތާ: ޖިނާގެ ކުށަކީ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ހައްދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށެއްކަމާއި، ޖިނާ ސާބިތުވާނީ ދެގޮތަކުން ސާބިތުކުރެވޭނީކަމާއި އެއީ، ޖިނާ ކުރި މީހާގެ އިޢުތިރާފުންނާއި، މަދުވެގެން 4 (ހަތަރު) ފިރިހެނުންގެ ހެކިބަހުންކަން އެނގޭއިރު، ޖިނާކުރި މީހާގެ އިޢުތިރާފު ސާބިތުވުމުގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ތެރޭގައި އިޢުތިރާފުވާ މީހާގެ ބުއްދި ސާލިމުވުން ހިމެނުމާއި، އެހެން ބާރުލުމަކާނުލައި ދީފައިވާ އިޢުތިރާފަކަށްވުމާއި، އެ އިޢުތިރާފަކީ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ދީފައިވާ އިޢުތިރާފުކަމުގައިވުން ހިމެނޭކަމާއި، އަދި ޖިނާގެ ކުށުގައި އިޢުތިރާފުވުން ރުޖޫޢަވުމުގެ ޙައްޤު ޖިނާގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާއަށް ލިބިގެންވާކަން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުޞޫލުތަކަކަށް ބުރަވުން އެނގޭކަމާއި، މި ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/122 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގޭކަމަށެވެ.

-3.4 ހަތަރުވަނަ ނުކުތާ: މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން 10 ޖުލައި 2016 ގައި ނިލަންދޫއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ކުޑަހުވަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދިފާޢު ބަޔާނުގައި، މަދުވެގެން ސަރުކާރުގެ މަޤްޞަދަކީ ދަރިފުޅުގެ ޙައްޤު ޖިނާކުރުމުގެ ކުށުގެ މި ދަރިފުޅަކީ ނިސްބަތްވާ ކުރެވިފައިވާކަމާއި، މި ދަރިފުޅާއި ދުވަހުން 19 މެއި 2014 ވަނަ ދުވަހު ޙާމިލްވެފައިވާކަން ފާހަގަކޮށް ހިމަނައިފައިވާ ކުއްލިއަކު ދަރިފުޅަށްވުރެ ބޮޑު ޖިނާކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަރިފުޅަކަށް އިޢުތިރާފުވެފައިވާކަމާއި،

މި މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤުގައި މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރު ދިފާޢު ބަޔާނުގައި މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރު މާއްދާގައި ދިރިއުޅުއްވުނު ގޮތަށް އަވަށުގައި ހުރިހާ (ގެއްލިއްޖެއް ހަނދާނުންނެތް) ސިޔާސަތުގައި ބޭނުން މަޖިލީހު ސަރުކާރާއި ދަސްކޮށް ޝަރީޢަތުގެ ދުވަސް އެކަކު އެހެންކަމުގެ ތެރެއިންގައި ޖިނާކުރި ކަމަށާއި، ޖިނާ ކުށުވެރި ކުރެވިފައިވާ އިޢުތިރާފުވެފައިވާ، އަދި މަޖިލީހު ސަރުކާރު 4 ޖުލައި 2015 ވަނަ ދުވަހު ދިފާޢުގެ ހާޒިރުވެފައިވާ

[illegible] 19 މެއި 2014 ވަނަ ދުވަހު [illegible]

[illegible]

މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] 2011/SC-A/23 [illegible] 6 ވަނަ [illegible]

"....[illegible] ..."[illegible].

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/122 ގަޟިއްޔާގައި [illegible].

ވީމާ، ނިލަންދެ އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މަރްޔަމް ޝަރީފާ [illegible] އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް މަރްޔަމް ޝަރީފާގެ މައްޗަށް ޒިނާކުރުމުގެ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ޒިނާކުރުމުގެ ކުށުގެ އަދަބެއްގެ ގޮތުން މަރްޔަމް ޝަރީފާގެ ގައިގައި 100 (ސަތޭކަ) [illegible] [illegible] 01 (އެކެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތަށް މަރްޔަމް ޝަރީފާ ގޭބަންދުކުރުމަށް ނިލަންދެ އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ އެއްގޮތްކަމަށް މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް [illegible]

● ހުކުމް:

[illegible]، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދިޔަ ކަންކަން އެ ގޮތަށް [illegible]، ނިލަންދެ އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މާއެނބޫދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 07/M7C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލަކާ [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] ކަނޑައަޅައި، ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.